

ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ประชากรในการศึกษา คือ ผู้บริหารในสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา, รองผู้อำนวยการสถานศึกษา, และหัวหน้าสาระการเรียนรู้) จำนวน 422 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 1,088 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษกรุงเทพมหานคร (สพท.กทม.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวนทั้งหมด 38 สถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ใช้เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมีค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ตามตารางของ Darwin Hendel (1977) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้บริหารในสถานศึกษา จำนวน 205 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 284 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 489 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผู้ศึกษาสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริหารในสถานศึกษาได้จำนวน 205 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 284 คน และนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 ประชากร หรือการหาค่าที (t-test) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด คัดคว้าจากเอกสาร บทความ งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำเสนอผลการศึกษาเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู การดำรงตำแหน่ง ระดับวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (คศ.) การเป็นครูประจำชั้น ระดับชั้นที่เป็นครูประจำชั้น จำนวนชั่วโมงที่สอนสัปดาห์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งเป็น

2.1 วิธีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ลักษณะการสอนเพศศึกษาในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

2.2 การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ การสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาครูและงบประมาณเพื่อสนับสนุน/ช่วยเหลือในการจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา และรูปแบบและวิธีการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ตั้งแต่ปี 2544-ปัจจุบัน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา และแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ความจำเป็นในสอนเพศศึกษาและการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ระดับชั้นที่ควรเริ่มสอนเพศศึกษา และแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษา

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน ที่มีต่อความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 489 คน นำเสนอตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู การดำรงตำแหน่ง ระดับวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (คศ.) การเป็นครูประจำชั้น ระดับชั้นที่เป็นครูประจำชั้น จำนวนชั่วโมงที่สอน/สัปดาห์ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
จำนวนและร้อยละ

ข้อมูล		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	- ชาย	88	18.0
	- หญิง	397	81.2
	- ไม่ระบุ	53	0.8
2. อายุ	- 21-30 ปี	30	6.1
	- 31-40 ปี	38	7.8
	- 41-50 ปี	204	41.7
	- 51-60 ปี	210	42.9
	- ไม่ระบุ	7	1.4
3. วุฒิการศึกษา	- ต่ำกว่าอนุปริญญา	1	0.2
	- อนุปริญญา	3	0.6
	- ปริญญาตรี	366	74.9
	- ปริญญาโท	118	24.1
	- ไม่ระบุ	1	0.2
4. ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู	- น้อยกว่า 1 ปี - 10 ปี	41	8.4
	- มากกว่า 10 ปี - 20 ปี	73	14.9
	- มากกว่า 20 ปี - 30 ปี	231	47.2
	- มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	85	17.4
	- ไม่ระบุ	59	12.1
5. ตำแหน่ง	- ครูผู้สอน	284	58.1
	- ผู้บริหาร	205	41.9
6. ระดับวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (คศ.)	- คศ.1 (ครูชำนาญการ)	26	5.3
	- คศ.2 (ครูชำนาญการพิเศษ)	359	73.4
	- คศ.3 (ครูเชี่ยวชาญ)	39	8.0
	- ไม่ระบุ	65	13.3

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูล		จำนวน	ร้อยละ
7. การเป็นครูประจำชั้น	- เป็น	284	58.1
	- ไม่เป็น	205	41.9
8. ระดับชั้นที่เป็นครูประจำชั้น	- เป็นครูประจำชั้นอนุบาล	11	2.3
	- เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	24	4.9
	- เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	31	6.4
	- เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	50	10.2
	- เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	39	8.0
	- เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	52	10.6
	- เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	58	11.9
	- เป็นครูประจำชั้นมากกว่า 1 ชั้นปี	3	0.6
	- เป็นครูประจำชั้นการศึกษาพิเศษ	8	1.6
	- เป็น แต่ไม่ระบุ	8	1.6
	- ไม่เป็นครูประจำชั้น	205	41.9
9. จำนวนชั่วโมงที่สอน/สัปดาห์	- 1-10 ชั่วโมง	45	9.2
	- 11-20 ชั่วโมง	292	59.7
	- 21-30 ชั่วโมง	80	16.4
	- ไม่ได้สอนเลย	19	3.9
	- ไม่ระบุ	53	10.8
รวม		489	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 489 คน เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 81.2) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 18.0) ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี (ร้อยละ 42.9) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 74.8) ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูส่วนใหญ่ 21-30 ปี (ร้อยละ 47.2)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 58.1) มากกว่าเป็นผู้บริหาร (ร้อยละ 41.9) ระดับวิทยฐานะส่วนใหญ่เป็น คศ.2 (ครูชำนาญการพิเศษ) (ร้อยละ 73.4) เป็นครูประจำชั้น (ร้อยละ 58.1) มากกว่าไม่เป็นครูประจำชั้น (ร้อยละ 41.9) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 11.9) และมีจำนวนชั่วโมงที่สอน 11-20 ชั่วโมง/สัปดาห์ (ร้อยละ 59.7)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน เพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ

- 2.1 วิธีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2 การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ

- 2.1.1 ลักษณะการสอนเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ดังตารางที่ 4.2
- 2.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ดังตารางที่ 4.3-4.4
- 2.1.1 ลักษณะการสอนเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

ตารางที่ 4.2
จำนวนและร้อยละของการสอนเพศศึกษาใน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

กลุ่มสาระการเรียนรู้	มีการสอนเพศศึกษา ในการสอนวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้			ไม่ได้ สอน สาระวิชานี้	ไม่ตอบ
	มีการสอน ทุกครั้ง	มีการสอน เป็นบางครั้ง	ไม่เคย สอนเลย		
1. ภาษาไทย	11 (2.3)	210 (42.9)	66 (13.5)	149 (30.5)	53 (10.8)
2. คณิตศาสตร์	12 (2.5)	130 (26.6)	125 (25.5)	158 (32.3)	64 (13.1)
3. วิทยาศาสตร์	19 (3.9)	213 (43.6)	30 (6.1)	166 (33.9)	61 (12.5)
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	22 (4.5)	230 (47.0)	37 (7.6)	141 (28.8)	59 (12.1)
5. สุขศึกษาและ พลศึกษา	50 (10.2)	204 (41.7)	12 (2.5)	176 (36.0)	47 (9.6)
6. ศิลปะ	9 (1.8)	107 (21.9)	77 (15.8)	223 (45.6)	73 (14.9)
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	8 (1.6)	130 (26.6)	77 (15.8)	207 (42.3)	67 (13.7)
8. ภาษาต่างประเทศ	10 (2.0)	109 (22.3)	88 (18.0)	212 (43.4)	70 (14.3)
9. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	16 (3.2)	257 (52.6)	74 (15.1)	85 (17.4)	57 (11.7)

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการสอนเพศศึกษาในการสอนวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามากที่สุดถึง ร้อยละ 51.9 รองลงมา คือ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีการสอน ร้อยละ 51.5 และสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีการสอน ร้อยละ 47.5 ตามลำดับ

2.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 4.3

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของกิจกรรมการเรียนรู้เพศศึกษาในห้องเรียน

ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ เพศศึกษาในห้องเรียน	ระดับปฏิบัติ			$\bar{X}$	S.D.
	ทุกครั้ง (3)	เป็น บางครั้ง (2)	ไม่เคย ปฏิบัติเลย (1)		
1. บรรยายโดยไม่ใช้สื่อ	35 (7.5)	313 (66.9)	120 (25.6)	1.82	0.547
2. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้	6 (1.3)	167 (36.5)	285 (62.2)	1.39	0.515
3. บรรยายพร้อมการใช้สื่อประกอบประเภทวีดิทัศน์	4 (0.9)	158 (34.9)	291 (64.2)	1.37	0.500
4. จัดนักเรียนเรียนรู้โดยการอภิปรายเป็นกลุ่ม	13 (2.8)	198 (42.8)	252 (54.4)	1.48	0.554
5. ให้นักเรียนทำรายงานและนำเสนอในห้องเรียน	13 (2.9)	179 (39.3)	263 (57.8)	1.45	0.553
6. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ / เล่นละคร / การสาธิต / จัดสถานการณ์จำลอง	7 (1.5)	148 (32.5)	301 (66.0)	1.36	0.510

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย กลุ่มตัวอย่างมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาด้วยการบรรยายโดยไม่ใช้สื่อ ($\bar{X} = 1.82, S.D.= 0.547$) มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ การจัดนักเรียนเรียนรู้โดยการอภิปรายเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 1.48, S.D.=0.554$) และการให้นักเรียนทำรายงานและนำเสนอในห้องเรียน ($\bar{X} = 1.45, S.D.=0.553$) ตามลำดับ

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพศศึกษาในห้องเรียนเพิ่มเติม ได้แก่ การให้นักเรียนเล่าจากประสบการณ์จริงหรือจากการสัมภาษณ์ การเล่าข่าว เสนอข่าวหน้าหนังสือพิมพ์ที่มีผลกระทบต่อนักเรียน นำเสนอจากข่าว ยกกรณีตัวอย่างจากเหตุการณ์ในข่าว ในชีวิตประจำวัน สื่อ หนังสือพิมพ์ เอกสาร โดยพูดให้นักเรียนฟังเพื่อเป็นตัวอย่าง หรือการนำเสนอประกอบสื่อจากข่าวหนังสือพิมพ์ การเชิญวิทยากรให้ความรู้ผู้ปกครอง การให้นักเรียนศึกษาจากหนังสือ คู่มือทางไกลผ่านดาวเทียม การที่ครูให้ข้อแนะนำในกรณีมีเรื่องน่าสนใจในช่วง Home room และเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอกิจกรรม

ตารางที่ 4.4
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของกิจกรรมการเรียนรู้เพศศึกษานอกห้องเรียน

ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ เพศศึกษานอกห้องเรียน	ระดับปฏิบัติ			$\bar{X}$	S.D.
	ทุกครั้ง	เป็น บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติเลย		
	(3)	(2)	(1)		
1. จัดนิทรรศการร่วมกันระหว่าง นักเรียนและครู	11 (2.4)	149 (32.2)	302 (65.4)	1.37	0.530
2. จัดกลุ่ม / ชมรมเกี่ยวกับ เพศศึกษา	4 (0.9)	54 (11.8)	400 (87.3)	1.14	0.367
3. จัดค่ายการเรียนรู้เพศศึกษา	2 (0.4)	41 (9.0)	416 (90.6)	1.10	0.312
4. จัดกิจกรรมเสียงตามสายใน สถานศึกษา	2 (0.4)	85 (18.5)	374 (81.1)	1.19	0.406

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ เพศศึกษานอกห้องเรียน	ระดับปฏิบัติ			$\bar{X}$	S.D.
	ทุกครั้ง (3)	เป็น บางครั้ง (2)	ไม่เคย ปฏิบัติเลย (1)		
5. จัดสัมมนาเรื่องเพศศึกษา	0 (0)	63 (13.8)	394 (86.2)	1.14	0.345
6. ให้นักเรียนเสนอโครงการ / กิจกรรมเกี่ยวกับเพศศึกษา	2 (0.4)	88 (19.2)	370 (80.4)	1.20	0.411
7. จัดโครงการ / กิจกรรมที่ ส่งเสริมความรู้ ฝึกทักษะชีวิต	5 (1.1)	180 (39.0)	276 (59.9)	1.41	0.514

จากตารางที่ 4.4 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย กลุ่มตัวอย่างที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
นอห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาด้วยการจัดโครงการ / กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ฝึกทักษะ
ชีวิต ($\bar{X} = 1.41$, S.D.= 0.514) มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ การจัดนิทรรศการร่วมกัน
ระหว่างนักเรียนและครู ($\bar{X} = 1.37$, S.D.=0.530) และการให้นักเรียนเสนอโครงการ / กิจกรรม
เกี่ยวกับเพศศึกษา ($\bar{X} = 1.20$, S.D.=0.411) ตามลำดับ

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างได้เสนอข้อมูลเพิ่มเติม ได้แก่ การติดต่อผู้ปกครองที่เป็น
พยาบาลมาเป็นวิทยากร การไปชมนิทรรศการทักษะชีวิตและเพศศึกษา การทำกิจกรรมนอก
สถานที่ร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ การศึกษาแหล่งเรียนรู้ การจัดป้ายนิเทศ การให้นักเรียนมีส่วน
ร่วมจัดหาสื่อ เช่น จัดกิจกรรมโดยใช้สื่อข่าวเหตุการณ์จากสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น การนำนักเรียน
ไปอบรมนอกสถานที่ เช่น บ้านราชวิถี เป็นต้น รวมทั้งจัดประชุมผู้ปกครองให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา

2.2 การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษา

2.2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับ เพศศึกษา ดังตารางที่ 4.5

2.2.2 รูปแบบ/วิธีการที่สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพัฒนาครูผู้สอน
 เพศศึกษา ตั้งแต่ปี 2544-ปัจจุบัน ดังตารางที่ 4.6

2.2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาเกี่ยวกับเพศศึกษา

ตารางที่ 4.5

จำนวนและร้อยละของการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน
 การสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา

การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน	จำนวน	ร้อยละ
1. การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูเกี่ยวกับ การสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา		
- มี	75	15.3
- ไม่มี	395	80.8
- ไม่ระบุ	19	3.9
2. การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน/ ช่วยเหลือในการจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนรู้ เกี่ยวกับเพศศึกษา		
- มี	132	27.0
- ไม่มี	334	68.3
- ไม่ระบุ	23	4.7
รวม	489	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ไม่มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครู
 เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาถึง ร้อยละ 80.8 มีการจัดสรรงบประมาณเพียง ร้อยละ
 15.3 นอกจากนี้ พบว่า ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน/ช่วยเหลือในการ
 จัดทำ/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาถึง ร้อยละ 68.3 มีการจัดสรรงบประมาณเพียง
 ร้อยละ 27.0

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการ
 พัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ ดังนี้

(1) การอบรมบุคลากร ($n = 41$) เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับการละเมิดทางเพศ การป้องกันตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศ อนามัยส่วนบุคคล การให้คำปรึกษา ความปลอดภัย ในสถานศึกษา เป็นต้น โดยลักษณะการอบรมมีทั้งเชิญวิทยากรมาอบรม เช่น บุคลากรจาก วิทยาลัยพยาบาล เป็นต้น และส่งบุคลากรในสถานศึกษา เช่น ครูแนะแนว ครูในหมวดพลานามัย ครูพยาบาล ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ครูที่รับผิดชอบงานอนามัย เป็นต้น เข้ารับการอบรม โดยควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้รับการอบรมเนื่องจากการมีการสอนแบบบูรณาการ ซึ่งหน่วยงานที่จัดการอบรมมีทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา (สพท.) กระทรวงศึกษาธิการ สภาสตรีแห่งชาติ โครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ (Path) เป็นต้น

(2) การจัดหาเอกสาร วารสาร หนังสือ สื่อทางด้านเทคโนโลยี โดยให้ครูศึกษา ด้วยตนเอง ($n = 7$)

(3) การสัมภาษณ์ ครูงาน ($n = 2$)

กลุ่มตัวอย่างยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อ สนับสนุน/ช่วยเหลือในการจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาตามลำดับ คือ

(1) หนังสือ ($n = 45$)

(2) วีดีโอ ($n = 23$)

(3) วีซีดี ($n = 9$)

(4) ซีดี ($n = 7$)

(5) แผ่นภาพ รูปภาพ หรือโปสเตอร์ ($n = 4$)

(6) อวัยวะจำลอง หุ่นจำลอง วีดิทัศน์ ($n = 2$)

(7) บอร์ด วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ e-book ($n = 1$)

2.2.1 รูปแบบ/วิธีการที่สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการพัฒนาครูผู้สอน เพศศึกษา ตั้งแต่ปี 2544-ปัจจุบัน

ตารางที่ 4.6

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบ/
วิธีการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ตั้งแต่ปี 2544-ปัจจุบัน

รูปแบบ/วิธีการพัฒนา ครูผู้สอนเพศศึกษา	ระดับความถี่ที่จัด			$\bar{X}$	S.D.
	จัดเป็นประจำ (มากกว่า หรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ปี) (3)	นาน ๆ จัดให้มีบ้าง (น้อยกว่า 3 ครั้ง/ปี) (2)	ไม่เคย จัดเลย (1)		
1. การเชิญวิทยากรมา บรรยายให้ความรู้แก่ ครูผู้สอนที่สถานศึกษา	14 (3.0)	147 (31.9)	300 (65.1)	1.38	0.545
2. สถานศึกษาจัดหาครู ไปสัมมนานอกสถานที่	19 (4.2)	87 (19.0)	351 (76.8)	1.27	0.531
3. การส่งครูไปประชุมเชิง ปฏิบัติการ	32 (7.1)	150 (33.2)	270 (59.7)	1.47	0.626
4. การส่งครูไปรับการ ฝึกอบรมหลักสูตร ระยะสั้น	25 (5.5)	140 (31.1)	286 (63.4)	1.42	0.596
5. สถานศึกษาจัดหาครู ไปดูงานสถานศึกษา ต้นแบบ	16 (3.5)	86 (19.1)	349 (77.4)	1.26	0.515

จากตารางที่ 4.6 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า สถานศึกษามีการพัฒนา
ครูผู้สอนเพศศึกษา โดยการส่งครูไปประชุมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X} = 1.47$, S.D.= 0.626) เป็นประจำ
(มากกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ปี) รองลงมาคือ ส่งครูไปรับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ($\bar{X} =$
1.42, S.D.= 0.596) และเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่ครูผู้สอนที่สถานศึกษา ($\bar{X} = 1.38$,
S.D.= 0.545) ตามลำดับ

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบ/วิธีการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ตั้งแต่ปี 2544-ปัจจุบัน ได้แก่ การพัฒนาความรู้ด้วยตนเองโดยศึกษาเองจากหนังสือหรือดูจากรายการต่าง ๆ ในโทรทัศน์ การเข้าร่วมกับโครงการก้าวอย่างเข้าใจ (Path) การจัดอบรม และการสัมมนา

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัด

การเรียนการสอนเพศศึกษาและแนวทางการ

พัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษา

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาและแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

3.1 ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับ

3.1.1 ความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา คือ ความจำเป็นในการสอนและการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.2 ระดับชั้นเรียนที่ควรเริ่มสอนเพศศึกษา

3.2 ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.1 ความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา ซึ่งมีประเด็นด้านความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาและความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7
จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นต่อความจำเป็น
ในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา

ความจำเป็น ในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	จำเป็น มาก (3)	ค่อนข้าง จำเป็น (2)	ไม่ จำเป็น (1)
1. ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาใน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	147 (30.2)	303 (62.4)	36 (7.4)
2. ความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	214 (44.1)	239 (49.3)	32 (6.6)

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างถึง ร้อยละ 30.2 เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นมาก และร้อยละ 44.1 เห็นว่าการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นมากด้วย

3.1.2 ระดับชั้นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ควรเริ่มสอนเพศศึกษา

ตารางที่ 4.8
จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นต่อระดับชั้นเรียน
ที่ควรเริ่มสอนเพศศึกษา

ระดับชั้นเรียนที่ควรเริ่มสอนเพศศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
- ประถมศึกษาปีที่ 1	143	29.2
- ประถมศึกษาปีที่ 2	5	1.0
- ประถมศึกษาปีที่ 3	44	9.0
- ประถมศึกษาปีที่ 4	148	30.3
- ประถมศึกษาปีที่ 5	101	20.7
- ประถมศึกษาปีที่ 6	41	8.4
- ไม่ตอบ	7	1.4

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรมีการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ร้อยละ 30.3) มากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 29.2) และ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ร้อยละ 20.7)

3.2 แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดในตารางที่ 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.9
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาครูผู้สอน
เพศศึกษาตามวิธีการพัฒนาครู

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอน เพศศึกษา	ระดับความคิดเห็น				$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วย มากที่สุด (4)	ค่อนข้างเห็นด้วย (3)	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วยเลย (1)		
1. การอบรมครูเกี่ยวกับ เพศศึกษา ด้านเนื้อหา	149 (30.8)	284 (58.8)	32 (6.7)	18 (3.7)	3.17	0.705
2. การอบรมครูด้านเทคนิค และทักษะในการสอน	202 (42.0)	243 (50.5)	20 (4.2)	16 (3.3)	3.31	0.706
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ ครูมีทัศนคติที่ดีต่อ เพศศึกษา	179 (37.1)	263 (54.4)	24 (5.0)	17 (3.5)	3.25	0.707

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอน เพศศึกษา	ระดับความคิดเห็น				$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วย มากที่สุด	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยเลย		
	(4)	(3)	(2)	(1)		
4. การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและ วารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ ประโยชน์และค้นคว้า	193 (39.9)	251 (51.8)	23 (4.8)	17 (3.5)	3.28	0.713
5. การจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่ มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ ประโยชน์และค้นคว้า	184 (37.9)	235 (48.5)	46 (9.5)	20 (4.1)	3.20	0.774
6. การฝึกอบรมให้ครูสามารถ จัดทำอุปกรณ์การเรียน การสอนเกี่ยวกับ เพศศึกษาได้ด้วยตนเองใน รูปแบบต่าง ๆ	136 (28.0)	259 (53.4)	68 (14.1)	22 (4.5)	3.05	0.775
7. การนิเทศงานการเรียนการสอน เกี่ยวกับเพศศึกษา	115 (23.7)	258 (53.0)	82 (16.9)	31 (6.4)	2.94	0.811
8. การจัดกิจกรรมให้ครูมี การแลกเปลี่ยน ประสบการณ์เกี่ยวกับ การสอนเพศศึกษาใน สถานศึกษา	119 (24.5)	276 (56.8)	65 (13.4)	26 (5.3)	3.00	0.771

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอน เพศศึกษา	ระดับความคิดเห็น				$\bar{X}$	S.D.
	เห็นด้วย มากที่สุด	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยเลย		
	(4)	(3)	(2)	(1)		
9. การจัดให้มีครูที่เป็น หัวหน้า/ผู้/ผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ ครูคนอื่นในสถานศึกษา เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนเพศศึกษา	133 (27.3)	277 (56.9)	55 (11.3)	22 (4.5)	3.07	0.750
10. การสนับสนุนให้ครูไป ศึกษาต่อเกี่ยวกับ เพศศึกษาเป็นการเฉพาะ	98 (20.2)	244 (50.3)	98 (20.2)	45 (9.3)	2.81	0.862
11. การสนับสนุนให้ครูได้ไป ศึกษาดูงานในสถานศึกษา ต้นแบบที่มีการจัดการ เรียนการสอนเกี่ยวกับ เพศศึกษา	134 (27.6)	265 (54.6)	60 (12.4)	26 (5.4)	3.05	0.783
12. การมีการจัดเครือข่ายการ เรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ที่มีการจัดการเรียนการ สอนเพศศึกษา	110 (22.6)	280 (57.5)	73 (15.0)	24 (4.9)	2.98	0.757
13. การจัดประชุมเชิง ปฏิบัติการ/สัมมนาให้ครู ในสถานศึกษา โดยเชิญ วิทยากรจากหลากหลาย วิชาชีพมาให้ความรู้	135 (27.7)	274 (56.3)	53 (10.9)	25 (5.1)	3.07	0.767

จากตารางที่ 4.9 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาครูมากเป็นอันดับที่หนึ่ง คือ การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 0.706) มากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า ($\bar{X} = 3.28$, S.D.=0.713) และการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา ($\bar{X} = 3.25$, S.D.=0.707) ตามลำดับ

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การจัดนิทรรศการสอดแทรก การแสดงละครบทบาทสมมติจากวิทยากรโดยเฉพาะที่มาจากศูนย์อนามัยหรือเจ้าหน้าที่จากกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องนี้โดยตรง การจัดหาสื่อโดยเฉพาะวีดีโอกับอินเตอร์เน็ต ควรจัดหาเอกสารทางวิชาการมาให้เด็กศึกษา การจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องให้กับครูในการต้องสอดแทรกวิชาเพศศึกษาให้กับเด็กปัจจุบันเป็นสิ่งที่จำเป็นมากที่สุด และส่งเสริมการสอนเพศศึกษาที่ระดับครอบครัวด้วย

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอน
เพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทาง
การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ
วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง
การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน

ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็นการนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

4.1 ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามเพศวุฒิการศึกษาระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน

4.2 ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างตามเพศวุฒิการศึกษาระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน

4.1 ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามเพศผู้มีการศึกษาระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามเพศผู้มีการศึกษาระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอนดังรายละเอียดในตารางที่ 4.10-4.15

4.1.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิง

ตารางที่ 4.10
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอน
เพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างตามเพศ

ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษา	ชาย $\bar{X}$ (S.D.)	หญิง $\bar{X}$ (S.D.)	t	Sig.
1. ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.23 (0.623)	2.21 (0.557)	1.902	0.005**
2. ความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.51 (0.587)	2.35 (0.609)	2.282	0.926

**p<0.01

จากตารางที่ 4.10 พบว่า มีความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01** ในประเด็นที่เกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกลุ่มตัวอย่างเพศชายเห็นว่ามีมีความจำเป็นมากกว่าเพศหญิง สำหรับประเด็นที่เกี่ยวกับความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษา

ระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานนั้น กลุ่มตัวอย่างเพศชายเห็นด้วยมากกว่า แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.1.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามวุฒิการศึกษาของครูนั้น ผู้ศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยค่าการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 ประชากร หรือการหาค่าที (t-test) โดยตัวแปรคือ วุฒิการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น ต่ำกว่าอนุปริญญา อนุปริญญา ปริญญาตรี และปริญญาโท เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ค่า t-test ได้ ผู้ศึกษาจึงได้เปรียบเทียบข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 366 คน (ร้อยละ 75.62) และปริญญาโท จำนวน 118 คน (ร้อยละ 24.38)

ตารางที่ 4.11
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษา
ของกลุ่มตัวอย่างตามวุฒิการศึกษา

ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษา	วุฒิการศึกษา		t	Sig.
	ปริญญาตรี $\bar{X}$ (S.D.)	ปริญญาโท $\bar{X}$ (S.D.)		
1. ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน	2.22 (0.561)	2.27 (0.580)	0.797	0.255
2. ความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน	2.36 (0.608)	2.44 (0.578)	1.175	0.721

จากตารางที่ 4.11 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทเห็นความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาและความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทเห็นความจำเป็นทั้ง 2 ประเด็นมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

4.1.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่ครูเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 25 ปี และมากกว่า 25 ปี

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูนั้น ผู้ศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยค่าการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 ประชากร หรือการหาค่าที (t-test) โดยตัวแปรคือ ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 1 ปี-10 ปี มากกว่า 10 ปี-20 ปี มากกว่า 20 ปี-30 ปี และมากกว่า 30 ปีขึ้นไป เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ค่า t-test ได้ ผู้ศึกษาจึงได้เปรียบเทียบข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 174 คน (ร้อยละ 40.5) และระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี จำนวน 256 คน (ร้อยละ 59.5) โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) ($\bar{X}$ = 24.13)

ตารางที่ 4.12

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอน
เพศศึกษาตามระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู

ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษา	ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู		t	Sig.
	น้อยกว่า 25 ปี $\bar{X}$ (S.D.)	มากกว่า 25 ปี $\bar{X}$ (S.D.)		
1. ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.29 (0.578)	2.16 (0.561)	2.348	0.013*
2. ความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.43 (0.613)	2.33 (0.610)	1.548	0.456

*p<0.05

จากตารางที่ 4.12 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่ครูเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 25 ปี และมากกว่า 25 ปี พบว่า ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05* โดยที่ครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี มีความเห็นว่ามี ความจำเป็นมากกว่าครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี และความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.1.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนและผู้บริหารในสถานศึกษา

ตารางที่ 4.13
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาตามการดำรงตำแหน่ง

ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษา	ตำแหน่ง		t	Sig.
	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร		
	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)		
1. ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.26 (0.575)	2.24 (0.580)	0.247	0.843
2. ความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.40 (0.610)	2.37 (0.596)	0.393	0.561

จากตารางที่ 4.13 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนและผู้บริหารในสถานศึกษา พบว่า ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาและความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.1.5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน
เพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำชั้นและไม่
เป็นครูประจำชั้น

ตารางที่ 4.14
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอน
เพศศึกษาตามการเป็นครูประจำชั้น

ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษา	เป็นครู ประจำชั้น $\bar{X}$ (S.D.)	ไม่เป็นครู ประจำชั้น $\bar{X}$ (S.D.)	t	Sig.
1. ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาใน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน	2.19 (0.563)	2.28 (0.577)	1.844	0.045*
2. ความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอน เพศศึกษาในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.39 (0.600)	2.36 (0.615)	0.539	0.825

*p<0.05

จากตารางที่ 4.14 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการ
สอนเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำชั้นและไม่เป็นครูประจำชั้น พบว่า ความจำเป็นใน
การสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05* โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นความจำเป็นมากกว่ากลุ่ม
ตัวอย่างที่เป็นครูประจำชั้น และความจำเป็นในการพัฒนาครูในสถานศึกษา ไม่มีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.1.6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน
เพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อย
กว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ และตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน
เพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนชั่วโมงที่
สอนนั้น ผู้ศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยค่าการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
2 ประชากร หรือการหาค่าที (t-test) โดยตัวแปรคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนชั่วโมงสอน 1-10 ชั่วโมง/
สัปดาห์ 11-20 ชั่วโมง/สัปดาห์ 21-30 ชั่วโมง/สัปดาห์ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ค่า t-test ได้
ผู้ศึกษาจึงได้เปรียบเทียบข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/
สัปดาห์ จำนวน 118 คน (ร้อยละ 28.30) และจำนวนชั่วโมงสอนตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป
จำนวน 299 คน (ร้อยละ 71.70) โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) ($\bar{X}$ = 16.80)

ตารางที่ 4.15
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอน
เพศศึกษาตามจำนวนชั่วโมงที่สอน

ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษา	จำนวนชั่วโมงที่สอน		t	Sig.
	น้อยกว่า 17 ชั่วโมง/ สัปดาห์	ตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/ สัปดาห์ขึ้นไป		
	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)		
1. ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษา ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน	2.11 (0.536)	2.26 (0.566)	2.444	0.001***
2. ความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอน เพศศึกษาในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.25 (0.603)	2.40 (0.597)	2.364	0.113

***p<0.001

จากตารางที่ 4.15 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์น้อยกว่า 17 ชั่วโมงและตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป พบว่า ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001*** โดยครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์มากกว่า 17 ชั่วโมงขึ้นไปเห็นด้วยมากกว่าครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์น้อยกว่า 17 ชั่วโมง และความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างตามเพศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างตามเพศ วุฒิการศึกษาระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.16-4.21

4.2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย

ตารางที่ 4.16
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา
ครูผู้สอนเพศศึกษาตามเพศ

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	ชาย $\bar{X}$ (S.D.)	หญิง $\bar{X}$ (S.D.)	t	Sig.
1. การอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหา	3.30 (0.714)	3.14 (0.702)	1.833	0.155
2. การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน	3.40 (0.706)	3.29 (0.708)	1.280	0.742

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	ชาย $\bar{X}$ (S.D.)	หญิง $\bar{X}$ (S.D.)	t	Sig.
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา	3.37 (0.749)	3.23 (0.699)	1.678	0.090
4. การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.39 (0.721)	3.26 (0.713)	1.550	0.465
5. การจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดิโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.32 (0.739)	3.18 (0.782)	1.544	0.936
6. การฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ	3.15 (0.724)	3.03 (0.786)	1.323	0.941
7. การนิเทศงานการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	3.14 (0.698)	2.90 (0.831)	2.470	0.085
8. การจัดกิจกรรมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา	3.18 (0.720)	2.97 (0.778)	2.346	0.878
9. การจัดให้มีครูที่เป็นหัวหน้า / ผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ครูคนอื่นในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	3.24 (0.773)	3.04 (0.743)	2.303	0.052
10. การสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ	3.05 (0.791)	2.77 (0.869)	2.759	0.003**

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	ชาย $\bar{X}$ (S.D.)	หญิง $\bar{X}$ (S.D.)	t	Sig.
11. การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาต้นแบบที่มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	3.07 (0.755)	3.04 (0.793)	0.269	0.434
12. การจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	3.09 (0.753)	2.95 (0.759)	1.527	0.868
13. การมีจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ / สัมมนาให้ครูในสถานศึกษา โดยเชิญวิทยากรจากหลากหลายวิชาชีพมาให้ความรู้	3.08 (0.746)	3.06 (0.776)	0.179	0.453

**p<0.01

จากตารางที่ 4.16 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01** ในข้อที่ 10 คือ การสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ โดยครูผู้ชายเห็นด้วยมากกว่าครูผู้หญิง

4.2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท

ตารางที่ 4.17
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา
ครูผู้สอนเพศศึกษาตามวุฒิการศึกษา

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	วุฒิการศึกษา		t	Sig.
	ปริญญาตรี $\bar{X}$ (S.D.)	ปริญญาโท $\bar{X}$ (S.D.)		
1. การมีการอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหา	3.15 (0.692)	3.24 (0.690)	1.181	0.290
2. การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน	3.29 (0.699)	3.41 (0.698)	1.596	0.460
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา	3.24 (0.691)	3.28 (0.732)	0.553	0.132
4. การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.26 (0.714)	3.34 (0.687)	1.065	0.845
5. การจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.18 (0.774)	3.28 (0.753)	1.294	0.482
6. การฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ	3.02 (0.780)	3.16 (0.741)	1.654	0.856
7. การนิเทศงานการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	2.91 (0.811)	3.03 (0.795)	1.394	0.355
8. การจัดกิจกรรมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา	2.98 (0.754)	3.08 (0.808)	1.141	0.167

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	วุฒิการศึกษา		t	Sig.
	ปริญญาตรี $\bar{X}$ (S.D.)	ปริญญาโท $\bar{X}$ (S.D.)		
9. การจัดให้มีครูที่เป็นหัวหน้า / ผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ครูคนอื่นในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	3.07 (0.752)	3.08 (0.735)	0.203	0.536
10. การสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ	2.81 (0.867)	2.81 (0.837)	0.015	0.554
11. การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาด้านแบบที่มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	3.06 (0.766)	3.01 (0.822)	0.599	0.939
12. การจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	2.97 (0.745)	3.02 (0.784)	0.624	0.891
13. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ / สัมมนาให้ครูในสถานศึกษา โดยเชิญวิทยากรจากหลากหลายวิชาชีพมาให้ความรู้	3.05 (0.750)	3.12 (0.808)	0.821	0.140

จากตารางที่ 4.17 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่ครูเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 25 ปี และมากกว่า 25 ปี

ตารางที่ 4.18

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอน
เพศศึกษาตามระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู		t	Sig.
	น้อยกว่า 25 ปี $\bar{X}$ (S.D.)	มากกว่า 25 ปี $\bar{X}$ (S.D.)		
1. การอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหา	3.24 (0.644)	3.11 (0.745)	1.799	0.968
2. การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน	3.39 (0.686)	3.27 (0.738)	1.759	0.842
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา	3.30 (0.673)	3.22 (0.731)	1.085	0.981
4. การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.38 (0.676)	3.22 (0.740)	2.273	0.782
5. การจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดิโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.30 (0.747)	3.15 (0.786)	1.898	0.641
6. การฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ	3.16 (0.788)	2.98 (0.757)	2.434	0.048*
7. การนิเทศงานการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	3.00 (0.783)	2.91 (0.811)	1.205	0.115

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู		t	Sig.
	น้อยกว่า 25 ปี	มากกว่า 25 ปี		
	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)		
8. การจัดกิจกรรมให้ครูมีการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับ การสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา	3.06 (0.748)	2.95 (0.769)	1.479	0.620
9. การจัดให้มีครูที่เป็นหัวหน้า / ผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แก่ครูคนอื่นในสถานศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	3.10 (0.750)	3.06 (0.728)	0.533	0.306
10. การสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อ เกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ	2.84 (0.859)	2.77 (0.864)	0.814	0.351
11. การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงาน ในสถานศึกษาต้นแบบที่มีการจัดการ เรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	3.05 (0.789)	3.03 (0.777)	0.239	0.817
12. การจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่าง สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการ สอนเพศศึกษา	3.03 (0.752)	2.94 (0.752)	1.318	0.921
13. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ / สัมมนาให้ครูในสถานศึกษา โดยเชิญ วิทยากรจากหลากหลายวิชาชีพมา ให้ความรู้	3.13 (0.729)	3.00 (0.798)	1.691	0.636

*p<0.05

จากตารางที่ 4.18 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี และมากกว่า 25 ปี พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05* ในข้อที่ 6 คือ การฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ โดยครูที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี เห็นด้วยมากกว่าครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี

4.2.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนและผู้บริหารในสถานศึกษา

ตารางที่ 4.19
เปรียบเทียบความคิดเห็นตามตำแหน่งต่อแนวทาง
การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	ตำแหน่ง		t	Sig.
	ครูผู้สอนในสถานศึกษา	ผู้บริหารในสถานศึกษา		
	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)		
1. การอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหา	3.20 (0.688)	3.16 (0.751)	0.344	0.313
2. การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน	3.32 (0.718)	3.30 (0.723)	0.208	0.937
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา	3.26 (0.713)	3.29 (0.760)	0.291	0.254
4. การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.29 (0.737)	3.26 (0.708)	0.307	0.618

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	ตำแหน่ง		t	Sig.
	ครูผู้สอนใน สถานศึกษา	ผู้บริหารใน สถานศึกษา		
	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)		
5. การจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.24 (0.774)	3.16 (0.828)	0.709	0.704
6. การฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ	3.09 (0.787)	3.10 (0.761)	0.161	0.960
7. การนิเทศงานการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	2.96 (0.833)	3.06 (0.751)	0.926	0.509
8. การจัดกิจกรรมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา	3.05 (0.750)	3.06 (0.826)	0.041	0.135
9. การจัดให้มีครูที่เป็นหัวหน้า / ผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ครูคนอื่นในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	3.11 (0.740)	3.04 (0.836)	0.596	0.516
10. การสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ	2.93 (0.822)	2.76 (0.916)	1.453	0.049*
11. การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาด้านแบบที่มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	3.11 (0.785)	2.94 (0.844)	1.556	0.997

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	ตำแหน่ง		t	Sig.
	ครูผู้สอนในสถานศึกษา	ผู้บริหารในสถานศึกษา		
	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)		
12. การจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	3.03 (0.749)	2.96 (0.871)	0.698	0.138
13. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ / สัมมนาให้ครูในสถานศึกษา โดยเชิญวิทยากรจากหลากหลายวิชาชีพมาให้ความรู้	3.10 (0.774)	3.00 (0.881)	0.910	0.627

*p<0.05

จากตารางที่ 4.19 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนและผู้บริหารในสถานศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05* ในข้อที่ 10 คือ การสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ โดยครูผู้สอนในสถานศึกษาเห็นด้วยมากกว่าผู้บริหารในสถานศึกษา

4.2.5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำชั้นและไม่เป็นครูประจำชั้น

ตารางที่ 4.20

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอน
เพศศึกษาตามการเป็นครูประจำชั้น

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	เป็น ครูประจำชั้น $\bar{X}$ (S.D.)	ไม่เป็น ครูประจำชั้น $\bar{X}$ (S.D.)	t	Sig.
1. การอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้าน เนื้อหา	3.13 (0.640)	3.22 (0.785)	1.303	0.000***
2. การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะ ในการสอน	3.31 (0.655)	3.32 (0.771)	0.221	0.036*
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมี ทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา	3.26 (0.620)	3.24 (0.814)	0.209	0.000***
4. การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่ มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครู ใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.29 (0.626)	3.27 (0.821)	0.263	0.001***
5. การจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ วี ซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และ ค้นคว้า	3.22 (0.705)	3.18 (0.865)	0.549	0.033*
6. การฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำ อุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับ เพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบ ต่าง ๆ	3.02 (0.763)	3.08 (0.792)	0.839	0.436
7. การนิเทศงานการเรียนการสอน เกี่ยวกับเพศศึกษา	2.91 (0.774)	2.99 (0.861)	1.027	0.450

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	เป็น ครูประจำชั้น $\bar{X}$ (S.D.)	ไม่เป็น ครูประจำชั้น $\bar{X}$ (S.D.)	t	Sig.
8. การจัดกิจกรรมให้ครูมีการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับ การสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา	2.98 (0.731)	3.04 (0.822)	0.974	0.044*
9. การจัดให้มีครูที่เป็นหัวหน้า / ผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แก่ครูคนอื่นในสถานศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	3.05 (0.709)	3.09 (0.806)	0.591	0.059
10. การสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อ เกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ	2.80 (0.817)	2.84 (0.922)	0.586	0.266
11. การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงาน ในสถานศึกษาต้นแบบที่มีการ จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ เพศศึกษา	3.04 (0.733)	3.05 (0.851)	0.098	0.035*
12. การจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่าง สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการ สอนเพศศึกษา	2.98 (0.710)	2.98 (0.820)	0.071	0.236
13. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ / สัมมนาให้ครูในสถานศึกษา โดย เชิญวิทยากรจากหลากหลายวิชาชีพ มาให้ความรู้	3.12 (0.686)	3.00 (0.865)	1.722	0.102

*p<0.05 ***p<0.001

จากตารางที่ 4.20 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำชั้น และไม่เป็นครูประจำชั้น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05* และที่ระดับ 0.001***

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05* โดยมีประเด็นที่มีนัยสำคัญทางสถิติมากเป็นอันดับที่หนึ่ง คือ การจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีซีดี วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า โดยครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น รองลงมาคือ การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาด้านแบบที่มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา โดยครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน โดยครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น การจัดกิจกรรมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา โดยครูไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001*** โดยมีประเด็นที่มีนัยสำคัญทางสถิติมากเป็นอันดับที่หนึ่งเท่ากันสองประเด็น คือ การอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหา โดยครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูที่เป็นครูประจำชั้น และการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา โดยครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น รองลงมาคือ การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า โดยครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น

4.2.6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์และตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป

ตารางที่ 4.21
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครู
ผู้สอนเพศศึกษาตามชั่วโมงที่สอน

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	จำนวนชั่วโมงที่สอน		t	Sig.
	น้อยกว่า 17 ชั่วโมง/ สัปดาห์ $\bar{X}$ (S.D.)	ตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/ สัปดาห์ขึ้นไป $\bar{X}$ (S.D.)		
1. การอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหา	3.10 (0.806)	3.19 (0.638)	1.180	0.139
2. การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน	3.24 (0.820)	3.32 (0.665)	0.990	0.055
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา	3.17 (0.802)	3.27 (0.655)	1.301	0.153
4. การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.18 (0.673)	3.31 (0.730)	1.719	0.347
5. การจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดิโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	3.12 (0.853)	3.23 (0.730)	1.266	0.313
6. การฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ	3.00 (0.799)	3.06 (0.753)	0.684	0.900
7. การนิเทศงานการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	2.86 (0.850)	2.96 (0.795)	1.210	0.129

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา	จำนวนชั่วโมงที่สอน		t	Sig.
	น้อยกว่า 17 ชั่วโมง/ สัปดาห์ $\bar{X}$ (S.D.)	ตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/ สัปดาห์ขึ้นไป $\bar{X}$ (S.D.)		
8. การจัดกิจกรรมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา	2.97 (0.784)	3.04 (0.728)	0.960	0.515
9. การจัดให้มีครูที่เป็นหัวหน้า / ผู้รู้ / ผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ครูคนอื่นในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	2.95 (0.783)	3.12 (0.714)	2.112	0.927
10. การสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ	2.75 (0.876)	2.86 (0.830)	1.199	0.235
11. การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาด้านแบบที่มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	3.03 (0.825)	3.07 (0.744)	0.540	0.504
12. การจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	2.93 (0.814)	3.00 (0.709)	0.800	0.042*
13. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ / สัมมนาให้ครูในสถานศึกษา โดยเชิญวิทยากรจากหลากหลายวิชาชีพมาให้ความรู้	2.97 (0.800)	3.10 (0.722)	1.518	0.773

*p<0.05

จากตารางที่ 4.21 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนชั่วโมงที่สอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ และตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05* ในข้อที่ 12 คือ การจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา โดยครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอน 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป เห็นด้วยมากกว่าครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 248 คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 489 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 มี 3 ด้าน ดังนี้

5.1 การพัฒนาความรู้ของครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.2 การพัฒนาครูด้านเทคนิค/ทักษะการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.3 การพัฒนาทัศนคติของครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1 การพัฒนาความรู้ของครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ของครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. วิธีการพัฒนาความรู้ครูผู้สอนเพศศึกษา

1.1 การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน การประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดนิทรรศการ (n = 98)

1.2 การจัดให้มีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ (n = 16)

1.3 การดูงานสถานศึกษาด้นแบบ ดูแหล่งทำกิจกรรม (n = 8)

1.4 การศึกษาต่อเรื่องเพศศึกษาโดยเฉพาะ (n = 3)

2. การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา

2.1 การสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอน ครูมือการสอน มีการจัดหาสื่อต่าง ๆ ให้ครูใช้ประโยชน์ เช่น หนังสือ เอกสาร หนังสือพิมพ์ ($n = 38$)

2.2 การกำหนดขอบข่ายการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาให้ครูทราบว่ามีนักเรียนระดับใดควรสอนสอดแทรกได้เรื่องอะไรบ้าง กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักสูตรการสอน มีมาตรการในการสอนที่ชัดเจนกว่านี้ ($n = 20$)

2.3 การให้อาสาครูทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เพราะครูทุกคนเป็นผู้สอนเพศศึกษาได้ ($n = 12$)

2.4 การให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารประชุมชี้แจง เป็นต้น ($n = 11$)

2.5 การจัดงบประมาณในการพัฒนาครูและจัดหาอุปกรณ์ สื่อ ต่าง ๆ ให้ครูใช้และศึกษาค้นคว้า มีงบประมาณในการสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับเพศศึกษา ($n = 6$)

2.6 ผู้บริหาร ฝ่ายบริหาร ให้ความสำคัญ สนับสนุน มีส่วนร่วมในการอบรมให้ความรู้ ($n = 5$)

2.7 การคัดเลือกครูที่จะมาสอนเพศศึกษา ควรพิจารณาตามความเหมาะสม ความสามารถ ความสนใจและเต็มใจ ($n = 5$)

2.8 การพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา ควรสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ($n = 5$)

2.9 การพัฒนาตนเองของครู คือ ครูควรพัฒนาความรู้อยู่ตลอดเวลา รู้ทันเทคโนโลยีหรือไอที เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ($n = 4$)

2.10 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ หรือประสานงานกันในการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครู เช่น กรมสุขภาพจิต กระทรวงศึกษาธิการ หรือองค์กรภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ($n = 3$)

2.11 ให้มีนโยบายในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ($n = 2$)

5.2 การพัฒนาครูด้านเทคนิค/ทักษะการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านเทคนิค/ทักษะการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. วิธีการพัฒนาเทคนิค/ทักษะการสอนเพศศึกษา

1.1 การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน การประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดนิทรรศการ (n = 63)

1.2 การจัดให้มีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ (n = 14)

1.3 การจัดให้มีการดูงานสถานศึกษาต้นแบบ (n = 11)

2. การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา

2.1 การจัดหาสื่อที่หลากหลายให้ครูใช้ประโยชน์ เช่น วีดิโอ ซีดี วีซีดี ทุนจำลอง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร อินเทอร์เน็ต ฯลฯ รวมถึงมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อต่าง ๆ (n = 44)

2.2 การจัดอบรมให้ความรู้ทั่วถึงครูทุกคน ตรวจสอบทักษะการสอนของครู มีการคัดเลือกครูที่จะมาสอนเพศศึกษาด้วยความสมัครใจ มีขอบเขตการสอนที่ชัดเจนให้ครูทราบ มีการติดตามประเมินผลการเรียนการสอนเป็นระยะ ๆ แฉ่งผลกรอบรม ส่งเสริมให้ครูรู้จักประดิษฐ์สื่อในการสอน สถานศึกษามีการประสานการทำงานและทรัพยากรระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนทำความเข้าใจกับผู้ปกครองด้วย (n = 28)

3. คุณสมบัติของครูผู้สอนเพศศึกษาที่จำเป็น คือ พัฒนาความรู้ตัวเองตลอดเวลา รู้ทันสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ มีคุณธรรม จริยธรรม ใจเย็น ประพฤติตนให้ถูกต้อง เป็นที่รักของลูกศิษย์ มีวิธีการสอนที่ดีสื่อให้เด็กเข้าใจ ใช้คำสุภาพ มีจิตวิทยาในการสอน เป็นผู้ที่เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการสอนเพศศึกษา สอนเป็นธรรมชาติ และเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมเสนอแนวคิด (n = 30)

5.3 การพัฒนาทัศนคติของครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทัศนคติของครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียงตามลำดับข้อเสนอแนะที่มากที่สุดได้ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาทัศนคติครู คือ ให้มีการอบรม การประชุมสัมมนา เสนอแนะการสอนเพศศึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม ดูงาน อภิปรายกลุ่มย่อย (n = 41)

2. การส่งเสริมและมีมาตรการจูงใจให้ครูเริ่มการสอนที่จริงจัง ถูกต้อง และถูกวิธี โดยมีงบประมาณในการจัดหาสื่อเรื่องเทคนิคการสอน จัดหาอุปกรณ์ เอกสารประกอบภาพ ที่อธิบายชัดเจน มีการสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ มีสื่อประกอบการบรรยายที่หลากหลาย/มีให้เลือก ทำให้ผู้สอนมีความสบายใจและมีความมั่นใจในการสอน มีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอโดยเฉพาะการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ ($n = 39$) มีการกระตุ้นให้บุคลากรทางการศึกษามองเห็น/ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการเรียนการสอนเพศศึกษา ยอมรับเรื่องเพศศึกษา โดยอาจจะจัดการประชุมชี้แจงให้เห็นความสำคัญ มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ($n = 38$)

3. การพิจารณาคุณสมบัติของครูผู้สอนเพศศึกษา คือ มีความสนใจหรือสมัครใจเป็นผู้สอนเพศศึกษา รวมถึงควรมีสัมพันธภาพที่ดีกับเด็ก มีจิตใจบริสุทธิ์ รักษาความลับ ยอมรับความรู้ที่ทันสมัย มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เข้าใจเด็ก มีบุคลิกภาพที่ดี มีถ้อยคำที่สุภาพ และมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องการสอนเพศศึกษา ($n = 10$)

4. การร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ให้มีการแนะนำวิทยากรจากส่วนราชการ ซึ่งผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดทักษะ มีเทคนิคการสอน เพื่อให้ได้ต้นแบบที่น่าสนใจ ($n = 5$)

อภิปรายผลการศึกษา

สภาพการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การอภิปรายผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

1. วิธีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
1. วิธีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาลักษณะการสอนเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการสอนเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ การสอนเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาจะเห็นได้ชัดเจนที่สุดเนื่องจากเป็นสาระการเรียนรู้ที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีการสอดแทรกเรื่องการสอน

เพศศึกษาไว้ ในคู่มือการจัดสาระการเรียนรู้ ยกตัวอย่างเช่น เรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ เรื่องชีวิตและครอบครัว ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถูกกำหนดให้มีการสอนเรื่องบทบาทหญิงชายที่เกื้อกูลในครอบครัว ความแตกต่างของเพศชาย-หญิง การดูแลรักษาความสะอาดร่างกายและอวัยวะเพศ การสัมผัสร่างกายที่ผิดปกติ การใช้คำพูด การแสดงออกที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น (คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กรมวิชาการ, 2546) รองลงมาคือ สาระวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่เน้นให้เห็นถึงการวางตัวในสังคม โดยให้สอดคล้องกับความเป็นวัฒนธรรมไทย ที่เรื่องเพศศึกษาได้สอดแทรกประเด็นเกี่ยวกับเรื่องบทบาทหญิงชาย ศีลธรรมจรรยา การวางตัวในสังคม เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2546) นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรเพศศึกษาควรจัดให้มีเนื้อหาทางด้านสังคม วัฒนธรรม และศีลธรรมให้มากพอ ๆ กับทางด้านกายวิภาคและสรีรวิทยา (ชวน กลสิกร, 2516) และสาระวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งต้องมีการเรียนการสอนเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ทางด้านกายภาพ ด้านร่างกายของมนุษย์ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2546)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาโดยการบรรยายโดยไม่ใช้สื่อ ($\bar{X} = 1.82, S.D. = 0.547$) มากเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากการเรียนการสอนที่ใช้การบรรยายโดยครูผู้สอนอย่างเดียวสามารถสอนได้เลย ไม่ต้องมีการเตรียมอุปกรณ์ ทำได้ง่ายไม่ยุ่งยาก และเป็นวิธีการสอน/เทคนิคการสอนที่ครูส่วนใหญ่คุ้นเคย/นิยมปฏิบัติมากที่สุด (เยาวลักษณ์ พลอยแดง, 2540) รองลงมาคือ การจัดนักเรียนเรียนรู้โดยการอภิปรายเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 1.48, S.D. = 0.554$) เป็นวิธีการที่ทำให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระในกลุ่มเพื่อน ซึ่งอาจเป็นวิธีการที่สะท้อนความอยากรู้และการแสวงหาคำตอบร่วมกันของนักเรียน โดยมีครูเป็นผู้แนะแนวและแนะนำอย่างใกล้ชิดอย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้วิธีการอภิปรายเป็นกลุ่มยังเป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวการเรียนการสอนเพศศึกษาที่ว่าควรสอนในสิ่งที่นักเรียนอยากรู้ และยังพบว่าการจัดการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาควรเป็นกิจกรรมการเรียนที่มีความหลากหลาย โดยเน้นการซักถามแล้วให้นักเรียนตอบปัญหาาร่วมด้วย (สัญญา เรืองถาวรกุล, 2539) การให้นักเรียนทำรายงานและนำเสนอในห้องเรียน ($\bar{X} = 1.45, S.D. = 0.553$) เป็นอีกแนวทางหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนที่สามารถเพิ่มความรู้เรื่องเพศศึกษานอกเหนือจากตำรา เช่น การศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันที่สอดคล้องกับสภาพสังคม ทำให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาสาระนอกเหนือจาก

ตำรา เพื่อทบทวนและส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจได้มากขึ้น อีกทั้งสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเข้าใจของนักเรียนได้อีกวิธีการหนึ่ง นอกจากนี้มีผู้เห็นว่าในด้านสื่อการเรียนการสอนนั้น นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน อีกทั้งให้มีโอกาสได้ศึกษานั่งสื่อบ้างเพิ่มเติมเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ (สัญญา เรืองถาวรกุล, 2539)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษานอกห้องเรียนของกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการจัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ฝึกทักษะชีวิต ($\bar{X} = 1.41, S.D. = 0.514$) มากเป็นอันดับหนึ่ง ในลักษณะจัดให้มีร่วมกับการเรียนการสอน นอกจากเรียนรู้ในตำรา ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง เช่น ทักษะชีวิตในการป้องกันเอดส์ (สมิตรา เชาวน์เมธากิจ, 2544) ทักษะในการตัดสินใจ และการปฏิเสธเพื่อลดความเสี่ยงต่อภัยทางเพศ (ลัดดา ไวยวรรณ, ม.ป.ป.) กิจกรรมที่จัดรองลงมา คือ การจัดนิทรรศการร่วมกันระหว่างนักเรียนและครู ($\bar{X} = 1.37, S.D. = 0.530$) พบว่าการเรียนการสอนมักจะมีการจัดนิทรรศการในเรื่องเพศศึกษาในงานและวันสำคัญต่าง ๆ เช่น ในงานกิจกรรมของสถานศึกษา การจัดชุมนุมแสดงผลงานของครูและนักเรียน การจัดนิทรรศการวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันเอดส์โลก งานวันภาษาไทย งานวันวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการหนึ่งในการนำเสนอความรู้ของนักเรียนโดยการจัดนิทรรศการ อาจจะมีลักษณะ การจัดบอร์ดการเรียนรู้ การมีหุ่นจำลอง ในงานนิทรรศการอาจมีห้องเสวนา มีห้องบรรยายที่เชิญวิทยากรมาร่วมพูดคุยกัน เป็นต้น โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เช่น ช่วยกันจัดบอร์ด หาอุปกรณ์มาตกแต่ง ที่เด็กนักเรียนสามารถทำได้ เป็นต้น และการให้นักเรียนเสนอโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับเพศศึกษา ($\bar{X} = 1.20, S.D. = 0.411$) เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้า/ศึกษาเนื้อหาสาระต่าง ๆ อย่างเจาะลึกและแสดงความคิดเห็นโดยการปฏิบัติ การคิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ โดยการจัดกิจกรรมผ่านค่ายการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา ค่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ค่ายลูกเสือ เนตรนารี แล้วให้นักเรียนคิดกิจกรรมขึ้นมา เช่น การเล่นเกมส์ ซึ่งในระดับประถมศึกษาอาจจะเป็นลักษณะกิจกรรมที่ให้นักเรียนติดต่อ โดยมีครูเป็นผู้นำและแนะนำอย่างใกล้ชิด ซึ่งสิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับนภดล อุซชิน (2536) ว่าในการบริหารงานวิชาการนั้น มีการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยตระหนักถึงสภาพสังคม และชุมชน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนมุ่งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางวิชาการ และกิจกรรมอิสระให้สามารถพัฒนาตนเองได้

2. การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูในเรื่องที่เกี่ยวกับเพศศึกษาในสถานศึกษาถึง ร้อยละ 80.8 และมีการจัดสรรงบประมาณมีเพียง ร้อยละ 15.3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่าปัญหาเรื่องงบประมาณเป็นปัญหาที่พบมากที่สุดในการพัฒนาครู (เนตรชนก เพ็ชรสุวรรณ, 2544) นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่มีการจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน/ช่วยเหลือในการจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาถึง ร้อยละ 68.3 มีเพียงร้อยละ 27.0 เท่านั้นที่มีการจัดสรร ทำให้สื่อการเรียนการสอนไม่มี ไม่เพียงพอ หรือไม่ทันสมัย เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา เรืองถาวรกุล (2539) ซึ่งอาจเป็นเพราะงบประมาณในสถานศึกษามีจำกัดจำเป็นต้องจัดสรรตามความจำเป็นก่อนหลัง และอาจเนื่องมาจากการให้ความสำคัญกับเรื่องที่เกี่ยวข้องเพศศึกษาค่อนข้างน้อย เนื่องจากเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาถูกสอดแทรกในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มิได้แยกออกมาเป็นรายวิชาเฉพาะอย่างชัดเจน การได้รับการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณจึงให้ความสำคัญน้อยเมื่อเทียบกับความจำเป็นของสาระวิชาที่มีความชัดเจนหรือลักษณะงานอื่นที่มีความจำเป็นเร่งด่วนมากกว่า

รูปแบบ/วิธีการที่สถานศึกษามีการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ตั้งแต่ปี 2544-ปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา โดยการส่งครูไปประชุมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X} = 1.47$, S.D. = 0.626) เป็นประจำ (มากกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ปี) เนื่องจากอาจจะมีการจัดสรรงบประมาณในการที่จะให้ครูไปประชุมเชิงปฏิบัติการนอกสถานที่อยู่แล้ว ซึ่งปัจจุบันนี้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมหรือการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา ไม่ว่าจะเป็นองค์การของรัฐ เอกชน(องค์การที่ไม่แสวงหาผลกำไร) ต่างก็เห็นความสำคัญในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา เพราะการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นการให้ทั้งความรู้ในเนื้อหาและการปฏิบัติ ดังเช่น งานวิจัยของ ลัดดา ไวยวรรณ (ม.ป.ป., น. บทคัดย่อ) เรื่องการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมบทบาทครูในการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาในสถานศึกษา ขององค์การฯ ประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับอนุบาล-ม.3 เป็นกิจกรรมเพื่อการขยายผลการสอนไปสู่สถานศึกษาอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นให้ครูในสถานศึกษามีความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาร้อยเปอร์เซ็นต์และส่งเสริมการผลิตสื่อการสอนเพศศึกษาที่ใช้สำหรับใช้ในสถานศึกษาอีกด้วย รองลงมาคือ การส่งครูไปรับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ($\bar{X} = 1.42$, S.D. = 0.596) สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่าควรมีการอบรมให้

ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ครู (สุรางค์ศรี เมาสวัสต์, 2513 และ ผกาพรรณ แสงไทยทวีพร, 2531) และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา ประเสริฐสุข (2529) ว่าถ้าต้องการให้การเรียนการสอนของครูมีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน จำเป็นต้องจัดการศึกษาและฝึกอบรมครูอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเปิดโอกาสทางการศึกษาและฝึกอบรมแก่ครูด้วย และประเด็นสุดท้ายคือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่ครูผู้สอนที่สถานศึกษา ($\bar{X} = 1.38$, S.D. = 0.545) อาจเนื่องมาจากปัญหาการที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการจะสอนแต่มีปัญหา ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาดีพอ ไม่กล้าสอนเนื้อหาบางเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา เรืองถาวรกุล (2539) อรวรรณ มีชัย (2542) และศจีพร พงษ์ผล (2545) ทำให้ต้องมีการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ เช่น แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่จากศูนย์อนามัย เจ้าหน้าที่จากกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น ดังเช่นข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา

โดยภาพรวมสภาพการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ไม่มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูในเรื่องที่เกี่ยวกับเพศศึกษาในสถานศึกษา (ร้อยละ 80.8) ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน/ช่วยเหลือในการจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา (ร้อยละ 68.3) มีการสอนเพศศึกษาในการสอนวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามลำดับ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาโดยการบรรยายโดยไม่ใช้สื่อ ($\bar{X} = 1.82$, S.D. = 0.547) มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ การจัดนักเรียนเรียนรู้โดยการอภิปรายเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 1.48$, S.D. = 0.554) และการให้นักเรียนทำรายงานและนำเสนอในห้องเรียน ($\bar{X} = 1.45$, S.D. = 0.553) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาโดยการจัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ฝึกทักษะชีวิต ($\bar{X} = 1.41$, S.D. = 0.514) มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ การจัดนิทรรศการร่วมกันระหว่างนักเรียนและครู ($\bar{X} = 1.37$, S.D. = 0.530) และการให้นักเรียนเสนอโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับเพศศึกษา ($\bar{X} = 1.20$, S.D. = 0.411) รูปแบบ/วิธีการที่สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ตั้งแต่ปี 2544-ปัจจุบัน พบว่า มีการส่งครูไปประชุมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X} = 1.47$, S.D. = 0.626) เป็นประจำ (มากกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ปี) มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ส่งครูไปรับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ($\bar{X} = 1.42$, S.D. = 0.596) และการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่ครูผู้สอนที่สถานศึกษา ($\bar{X} = 1.38$, S.D. = 0.545)

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การอภิปรายผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

1. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาและต่อ แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน ที่มีต่อความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และที่มีต่อแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา

1. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาและแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาและแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ความจำเป็นในการสอนและการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ระดับชั้นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ควรเริ่มสอนเพศศึกษา และแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

จากการศึกษาความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามี ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษามากถึง ร้อยละ 30.2 แสดงให้เห็นว่าการที่กลุ่มตัวอย่างเห็นความสำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจจะเนื่องจากข้อมูลของสถานการณ์ปัญหาในปัจจุบัน ในเรื่องอายุของเด็กนักเรียนที่เผชิญปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ เช่น ถูกคุกคามทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ การถูกล่วงละเมิดทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนถึงวัยอันควร การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ฯลฯ ได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการที่จะป้องกันหรือดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่เนิ่น ๆ ควรให้เด็กมีการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างเหมาะสมตั้งแต่ระดับประถมศึกษา (อรรพรรณ มีชัย, 2542; ชไมมาศ บรรพพงศ์, 2544; ชวนกลีกร, 2516; สุมิตรรา เขาวนเมธากิจ, 2544 และ Suwatchara Piemyat, 1996) และเห็นว่ามี ความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงร้อยละ 44.1 ซึ่งการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นมากเนื่องจากครูเป็นผู้ที่จะกระตุ้นหรือถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนในสถานศึกษา และการที่

กลุ่มตัวอย่างเห็นความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัชรา ฤมาคม และคณะ (ปรางค์ทิพย์ เนตรน้อย, 2545) ที่ว่าลักษณะหลักสูตรเพศศึกษาจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้ต้องผ่านผู้สอนที่ผ่านการอบรมอย่างดี เพื่อการถ่ายทอดที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่าการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลประเภทครู อาจารย์ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการพูดคุยและการสอนเรื่องเพศศึกษาอีกด้วย (ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์, 2544)

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับชั้นเรียนที่ควรเริ่มสอนเรื่องเพศศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าถ้ามีการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาควรเริ่มสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ร้อยละ 30.3) มากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 29.2) และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ร้อยละ 20.7) ตามลำดับ การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรเริ่มสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น จะสังเกตได้ว่า ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นชั้นเริ่มแรกในการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นชั้นเริ่มแรกของการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาตอนต้น นอกจากนี้ยังพบว่าครูเห็นด้วยว่าควรเริ่มสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวน กลสิกร (2516) ซึ่งเมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามช่วงชั้นแล้วจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรเริ่มมีการสอนเพศศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย) (ร้อยละ 60.8) มากกว่าควรเริ่มสอนในช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาตอนต้น) (ร้อยละ 39.2) ซึ่งหากเริ่มสอนในช่วงชั้นที่ 2 เห็นว่าควรเริ่มมีการสอนเพศศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และหากเริ่มสอนในช่วงชั้นที่ 1 เห็นว่าควรเริ่มมีการสอนเพศศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อาจเนื่องมาจากเมื่อพิจารณาพัฒนาการของเด็กนักเรียนแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่จะมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย เช่น การเริ่มมีประจำเดือน เป็นต้น ในระดับประถมศึกษาตอนปลายหรือช่วงชั้นที่ 2 (เด็กนักเรียนอายุประมาณ 9-12 ปี) อย่างเห็นได้ชัดเจนมากกว่าเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นหรือช่วงชั้นที่ 1 (เด็กนักเรียนอายุประมาณ 6-9 ปี) รวมถึงมีความคิดเห็นว่าเด็กนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 น่าจะพบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือมีความอยากรู้อยากเห็นตามพัฒนาการของร่างกายมากกว่า แต่ก็พบข้อมูลความคิดเห็นว่าเด็กนักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 ยังเลืกอยู่มาก ทั้งทางด้านร่างกายและความคิด ทำให้พฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เป็นปัญหาจึงไม่ค่อยพบหรือไม่มีเลย

แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษา คือ การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน ($\bar{X} = 3.31$, S.D.=

0.706) เป็นอันดับที่หนึ่ง แสดงให้เห็นว่าเทคนิคและทักษะในการสอนเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องสำคัญในการที่จะทำให้นักเรียนสนใจในเรื่องการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาในห้องเรียน เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจในบทเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษา กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น รวมถึงเทคนิคทักษะในการใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า อุปกรณ์ประกอบการสอนจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องเพศได้ดีขึ้น (ชวน กลสิกร, 2516) รองลงมาคือ การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสาร ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า ($\bar{X} = 3.28$, S.D.=0.713) เนื่องจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสาร มีความเป็นปัจจุบัน มีเนื้อหาที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมในปัจจุบัน และพบว่าครูส่วนใหญ่ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาด้วยตนเอง โดยศึกษาจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา เรืองถาวรกุล (2539) ดังนั้นจึงควรอำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมสื่อดังกล่าวให้ครูได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา ($\bar{X} = 3.25$, S.D.=0.707) ซึ่งเรื่องทัศนคตินี้เป็นเรื่องที่จะถูกสะท้อนออกมาโดยผ่านพฤติกรรมการเรียนการสอน ถ้าหากว่าครูมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศศึกษาก็จะทำให้ครูสามารถถ่ายทอด หรือกล้าที่จะสอนนักเรียนได้ และเห็นความสำคัญที่จะสอนในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยการมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนเพศศึกษา คือ เชื่อว่าเรื่องเพศเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิต มิใช่เรื่องสกปรกควรปกปิด และการสอนเพศศึกษาแก่เด็กเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาศักยภาพเด็ก (แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพศศึกษาช่วงชั้นที่ 2 (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2548))

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน ที่มีต่อความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และที่มีต่อแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ดังนี้

จากการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามเพศของครูเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า มีความแตกต่างระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในประเด็นที่เกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยครูผู้ชายเห็นว่ามีมีความจำเป็นมากกว่าครูผู้หญิง อาจสะท้อนให้เห็นถึงการมีทวิมาตรฐานทางเพศ ในประเด็นที่ว่าการศึกษาเห็นความจำเป็นมากกว่าอาจสืบเนื่องมาจากการที่ครูชายมีความกล้าที่จะสอนในเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษามากกว่าครูหญิง ทำให้เห็นความจำเป็นในการสอน

มากกว่า ซึ่งเมื่อมองถึงเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทวิมาตรฐานทางเพศของครูกับการเป็นผู้ฝึกทักษะชีวิตเพื่อป้องกันเอดส์สำหรับนักเรียน (สุมิตรา เขาวนเมธากิจ, 2544) พบว่า ถ้ามีทวิมาตรฐานทางเพศที่คลายตัวลง จะมีแนวโน้มที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้ฝึกทักษะชีวิต ซึ่งหมายถึงว่ามีการยอมรับพฤติกรรมของผู้หญิงมากขึ้นและยอมรับผู้ชายมากขึ้น

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี และมากกว่า 25 ปี เกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี เห็นความจำเป็นมากกว่าครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี เข้าใจและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับเพศศึกษามากกว่าครูที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี เนื่องจากมีระยะห่างของอายุที่นำจะใกล้เคียงกับเด็กนักเรียนมากกว่าทำให้เข้าใจกับสภาพความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่าการกำหนดของหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาในสถานศึกษาในประเทศไทยเพิ่งมีในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ก็มากขึ้นตามยุคสมัย การที่ครูเป็นทั้งผู้สอนและผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้และวิทยาการต่าง ๆ ต่อมาจากครูรุ่นก่อน ๆ อีกทอดหนึ่งบวกกับเรื่องแหล่งค้นคว้าหาข้อมูล การแพร่กระจายของสื่อ อาจทำให้ครูปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี เห็นความจำเป็นมากกว่าครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี และอีกนัยหนึ่งอาจเนื่องมาจากการที่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี อาจเห็นบทเรียนเกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษามากกว่า เช่น อาจจะสอนในสถานศึกษาได้น้อยหรือไม่ได้เลยเนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องที่ขัดต่อศีลธรรม จรรยา เป็นเรื่องผิดที่จะพูดให้นักเรียนฟัง โดยเฉพาะกับเด็กประถมศึกษา และสมัยก่อนความสัมพันธ์ในครอบครัวมีสูง พ่อแม่ลูกมีความใกล้ชิดกัน พ่อแม่มีเวลาให้กับลูก สามารถพูดคุยกับลูกในประเด็นดังกล่าวได้ รวมถึงการที่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่มากกว่า 25 ปี อาจมีความใกล้ชิดกับเด็กเพราะทำงานมานานกว่า ดังนั้นในการเข้าหาเด็กจึงทำได้ง่ายกว่า จึงอาจคิดว่าวิธีปรึกษาพูดคุยกันได้โดยตรง ไม่เป็นทางการ มีความเหมาะสมมากกว่า จึงทำให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี เห็นความจำเป็นน้อยกว่า

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามการเป็นครูประจำชั้นและไม่เป็นครูประจำชั้นเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พื้นฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นความจำเป็นมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำชั้น อาจเนื่องจากการที่ครูที่เป็นครูประจำชั้นมีความใกล้ชิดกับเด็กนักเรียน มีเวลาพบปะนักเรียนมากกว่า และสามารถใช้ความใกล้ชิดในการสอนสอดแทรกเรื่องเพศศึกษาได้เวลาใดก็ได้ จึงทำให้คิดว่ามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาน้อยกว่าครูที่ไม่ได้เป็นครูประจำชั้น

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์น้อยกว่า 17 ชั่วโมงและตั้งแต่ 17 ชั่วโมงขึ้นไป เกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไปเห็นด้วยมากกว่าครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ น่าจะเนื่องจากครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนมาก ๆ ได้ใกล้ชิดและพบกับนักเรียนมากกว่าจึงเห็นปัญหาเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนมากกว่า และเนื่องจากมีเวลาสอนมากก็มีโอกาสพิจารณาถึงเนื้อหาหลักสูตรมากกว่าและมีข้อมูลเรื่องเพศศึกษาสอดแทรกเข้าไปเพิ่มเติมอีก และการที่มีเวลาสอนมากก็จะเห็นข้อบกพร่องในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษามากตามขึ้นไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาเพศศึกษาที่เกิดขึ้น จึงทำให้เห็นความจำเป็นมากกว่า

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างชายและหญิงเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในประเด็นที่ว่า ควรสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ โดยครูผู้ชายเห็นด้วยมากกว่าครูผู้หญิง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ายังคงขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาอีกเป็นจำนวนมาก หากมีการสนับสนุนไปศึกษาต่อโดยเฉพาะก็อาจจะทำให้ถ่ายทอดความรู้ให้กับครูคนอื่น ๆ ได้อีกต่อไป เป็นเหมือนพี่เลี้ยงในการถ่ายทอดทั้งความรู้ ทักษะ/เทคนิค รวมถึงเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาอีกด้วย โดยการที่ครูผู้ชายเห็นด้วยว่าควรมีการสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเรื่องเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ อาจเนื่องมาจากค่านิยมทวิมาตรฐานทางเพศที่เป็นข้อสนับสนุนให้ครูชายเห็นด้วยมากกว่าในประเด็นดังกล่าว และอาจเนื่องมาจากการที่ครูหญิงไม่กล้าสอน ทำให้การไปศึกษาต่อในเรื่องเพศศึกษาเป็นการเฉพาะนั้น จึงเป็นเรื่องยากตามไปด้วย

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 25 ปี และมากกว่า 25 ปี เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา

ครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีประเด็นที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ โดยครูที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี เห็นด้วยมากกว่าครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นที่ว่างบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด และมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษามีน้อย นอกจากนี้การที่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี เห็นด้วยน้อยกว่าอาจเนื่องมาจากครูปฏิบัติหน้าที่มากกว่า 25 ปี มีความชำนาญในการสอนมากกว่าจึงอาจไม่ค่อยเห็นความจำเป็นในการฝึกอบรมการจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งความชำนาญในที่นี้หมายถึงการที่ครูปฏิบัติหน้าที่มากกว่า 25 ปี จัดทำอุปกรณ์เป็นอยู่แล้วหรือเลือกที่จะพูดคุยกับเด็กมากกว่าการใช้อุปกรณ์ในการเรียนการสอนก็อาจเป็นได้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนและผู้บริหารในสถานศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในประเด็นเกี่ยวกับการสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ โดยครูผู้สอนในสถานศึกษาเห็นด้วยมากกว่าผู้บริหารในสถานศึกษา อาจเนื่องจากการที่ครูผู้สอนในสถานศึกษามีความใกล้ชิดกับนักเรียน และเป็นผู้ปฏิบัติในการที่จะสอนนักเรียนมากกว่ากลุ่มผู้บริหารในสถานศึกษา ทำให้เห็นความสำคัญของการสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะมากกว่า และการที่ผู้บริหารในสถานศึกษาจำเป็นจะต้องบริหารงานในสถานศึกษาหรือบริหารหลักสูตรให้ครอบคลุมความสำคัญแก่ทุกสาระวิชาและให้สอดคล้องกับนโยบายในการเรียนการสอน ทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญในประเด็นที่จะส่งครูไปศึกษาต่อโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นเรื่องที่อาจจะยังไม่จำเป็น หากเทียบกับความจำเป็นด้านอื่น ๆ และอาจเนื่องจากการที่เพศศึกษามีได้แยกเป็นวิชาเฉพาะทำให้ไม่มีความชัดเจน อาจทำให้ไม่สามารถเทียบ/ถือว่าเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพครูในการพิจารณาโดยภาพรวมของทั้งสถานศึกษาได้

จากการศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำชั้นและไม่เป็นครูประจำชั้น เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และที่ระดับ 0.001

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีประเด็นที่มีนัยสำคัญทางสถิติมากเป็นอันดับที่หนึ่ง คือ การจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่

มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า โดยครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น เนื่องจากสื่อเหล่านี้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจในการเรียนการสอนเพศศึกษาได้มากยิ่งขึ้น และทำให้ครูเข้าใจและทันต่อสถานการณ์เกี่ยวกับเพศศึกษาได้มากยิ่งขึ้นเช่นกัน ซึ่งสื่อเหล่านี้อาจถือว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว มีอิทธิพลต่อเรื่องความรู้ ทักษะคิด สามารถใช้ร่วมกันกับเด็กได้ โดยใช้เป็นสื่อการสอนก็ได้ เมื่อเด็กใช้สื่อเหล่านี้ได้ครูก็ต้องใช้สื่อเหล่านี้ได้ เพื่อจะได้สามารถให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแก่เด็กอย่างเหมาะสม อีกทั้งเนื่องจากสื่อเหล่านี้เป็นของใกล้ตัว มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะคิด สามารถเข้าถึงได้ง่าย ใช้ร่วมกับเด็ก ใช้สอนเด็กได้ ดังนั้นการที่ครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นอาจจะสะท้อนถึงประเด็นที่ว่าครูประจำชั้นอาจมีความใกล้ชิดกับเด็กมากกว่า ย่อมมีโอกาสได้พูดคุยกับเด็กมากกว่า การที่มีความใกล้ชิดกับเด็กจึงอาจทำให้มองเห็นช่องทางหรือเห็นด้วยในการที่จะใช้ประโยชน์และค้นคว้าจากสื่อดังกล่าวมากกว่า

รองลงมาคือ การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาต้นแบบที่มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา โดยครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น ซึ่งอาจเนื่องมาจากการที่ครูประจำชั้นมีความใกล้ชิดกับเด็ก ได้พูดคุยกับเด็กมากกว่า อาจทำให้มองเห็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษามากกว่า จึงทำให้เห็นด้วยน้อยกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น

การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอนนั้น ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น ซึ่งประเด็นนี้ก็สอดคล้องกับประเด็นที่กล่าวไปแล้วว่าการที่ครูประจำชั้นอาจมีความใกล้ชิดกับเด็กมากกว่า ได้พูดคุยกับเด็กมากกว่า ดังนั้นอาจไม่จำเป็นต้องมีเทคนิคพิเศษก็ทำให้เด็กก็เข้ามาพูดคุย ถึงไม่ได้อบรมก็ได้ปฏิบัติอยู่แล้ว ซึ่งเมื่อพิจารณาในมุมมองของงานสังคมสงเคราะห์ก็จะพบว่าการที่ครูประจำชั้นมีความใกล้ชิดกับเด็กนี้ ครูมีทักษะการสร้างสัมพันธภาพทำให้เด็กมีความเชื่อถือเป็นมิตร กล้าที่จะพูดคุยด้วย จากเหตุผลเหล่านี้จึงอาจทำให้ครูประจำชั้นเห็นด้วยน้อยกว่าตามประเด็นดังกล่าว

การจัดกิจกรรมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา โดยครูไม่เป็นผู้ประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น ซึ่งจากการที่ครูประจำชั้นอาจมีความใกล้ชิดและมีโอกาสพูดคุยกับเด็กมากกว่า อาจพบและเข้าใจปัญหาของเด็กอย่างลึกซึ้งมากกว่า เนื่องจากมีการพูดคุย ให้คำปรึกษา มีความใกล้ชิดกับปัญหา อาจทำให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษามากกว่า จึงทำให้ครูประจำชั้นเห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวน้อยกว่า

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าประเด็นที่ครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่า จะเป็นประเด็นที่ใกล้ชิดตัว สามารถปฏิบัติได้เลย ด้วยตัวครูเอง และเป็นกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ซึ่งประเด็นที่ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่อาจจะต้องได้รับการจัดการจากฝ่ายธุรการ ฝ่ายบุคคล หรือความเห็นชอบจากผู้บริหาร จึงจะสามารถดำเนินการได้ เช่น เรื่องของการอบรม การศึกษาดูงาน สถานศึกษาต้นแบบ เป็นต้น ซึ่งจะต้องมีการบริหารจัดการโดยผ่านคนหลายคน มีการใช้งบประมาณ สถานที่ ตามหลักการบริหาร ที่จะต้องมี 4M คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และความรู้ด้านการจัดการ (Management) (สมคิด บางโม, 2547, น. 61)

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีประเด็นที่มีนัยสำคัญทางสถิติมากเป็นอันดับที่หนึ่งเท่ากันสองประเด็น คือ การอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหา โดยครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูที่เป็นครูประจำชั้น การที่ครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าอาจเนื่องมาจากการที่ครูประจำชั้นมีความใกล้ชิดกับเด็กนักเรียนมากกว่าจึงมีโอกาสพูดคุย ให้คำปรึกษา และสอนเด็กเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษามากกว่า อาจทำให้เห็นความจำเป็นในการอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหาน้อยกว่า

ประเด็นที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมากเป็นอันดับที่หนึ่งอีกประเด็นหนึ่ง คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา โดยครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น อาจเนื่องมาจากการที่ครูประจำชั้นมีความใกล้ชิดกับเด็ก มองเห็นปัญหาของเด็กอย่างลึกซึ้ง เพราะเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นเรื่องที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน ทำให้ครูประจำชั้นมองเห็นว่าเรื่องทัศนคติเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะทำให้การเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาดีหรือไม่ดี หากครูมีทัศนคติที่ไม่ดี คือ มองว่าเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องที่น่าอาย เป็นต้น หากเด็กมีปัญหาหรือมาซักถาม ครูอาจจะตำหนิเด็กหรือไม่กล้าที่จะสอนหรือให้คำปรึกษาก็เป็นได้ ดังนั้นจึงอาจทำให้ครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่าในการที่จะจัดกิจกรรมส่งเสริมเรื่องทัศนคติ ซึ่งเป็นเรื่องที่ค่อนข้างเป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นได้

รองลงมาคือ การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า โดยครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นครูประจำชั้น อาจเนื่องมาจากการที่ครูประจำชั้นมีความใกล้ชิดกับเด็ก อาจมีโอกาสดูพูดคุยกับเด็กนักเรียนมากกว่า เด็กนักเรียนอาจมาปรึกษาเกี่ยวกับเพศศึกษาหรือปัญหาต่าง ๆ มากกว่า ทำให้ครูประจำชั้นจำเป็นจะต้องศึกษาหาความรู้ที่ทันสมัย ทันข่าว ทันสถานการณ์ ซึ่งสื่อที่เป็นลักษณะตัวหนังสือและภาพเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการนำเสนอสถานการณ์ปัจจุบันได้รวดเร็ว อีกรูปแบบหนึ่ง เพราะออกมาทุกวัน ทุกสัปดาห์ หรือทุกเดือน สามารถหาซื้อได้ตามร้านหนังสือ

หรือแผงขายหนังสือ พบว่าได้ อีกทั้งยังสามารถนำมาเป็นสื่อการเรียนการสอนได้อีกรูปแบบหนึ่ง จากเหตุผลเหล่านี้จึงอาจทำให้ครูประจำชั้นเห็นด้วยมากกว่ากับประเด็นดังกล่าว

เมื่อพิจารณาทั้ง 3 ประเด็น อาจสะท้อนให้เห็นอีกว่าการที่ครูประจำชั้นเห็นด้วย มากกว่ากับประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวไปแล้วนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นประเด็นในเรื่องของระดับการปฏิบัติ ในห้องเรียน เป็นเรื่องใกล้ตัว เช่น เรื่องของทัศนคติ การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งอาจทำได้เลยหรือทำ ได้ด้วยตัวเองอยู่แล้ว ส่วนเรื่องของการอบรมอาจเป็นเรื่องที่ออกแนวการบริหารงาน/การจัดการ ที่ อาจต้องผ่านการทำหน้าที่/ประสานงานหลายฝ่าย เช่น จากฝ่ายบุคคล ธุรการ เป็นต้น

จากการศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนชั่วโมงสอน ต่อสัปดาห์น้อยกว่า 17 ชั่วโมงและตั้งแต่ 17 ชั่วโมงขึ้นไป เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอน เพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องการจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียน การสอนเพศศึกษา โดยครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอน 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป เห็นด้วยมากกว่าครูที่มี จำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ อาจเป็นเพราะครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนมากกว่า 17 ชั่วโมง มีการปฏิบัติหน้าที่ในการสอนที่มากกว่า การเข้าถึง เข้าใจ และใกล้ชิดกับเด็กย่อมมี มากกว่า รวมถึงเข้าใจลักษณะวิชาที่สอน นำไปสู่การมองเห็นข้อบกพร่องและแนวทางในการ พัฒนาการเรียนการสอน โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษา ที่ต้องอาศัยทั้งความรู้ ทักษะ/ความ ชำนาญในการสอน ทัศนคติที่ดีในการสอน/กล้าที่จะสอน จึงอาจทำให้มองเห็นเครือข่ายในการ ทำงานเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษากับครูสถานศึกษาอื่น ๆ ได้มากกว่า และมองเห็นว่าการมีเครือข่าย การเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนากลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าด้วย

โดยภาพรวมจะเห็นว่าแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามี ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาใน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ 92.6) มีความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอน เพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ 93.4) กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรเริ่มมี การสอนเพศศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 (ร้อยละ 60.2) มากกว่าการเริ่มสอนในช่วงชั้นที่ 1 (ร้อยละ 39.8) สำหรับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ เห็นว่า ควรมีการอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 0.706) มากเป็น อันดับหนึ่ง รองลงมาคือ การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสาร ที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า ($\bar{X} = 3.28$, S.D.=0.713) และการจัดกิจกรรม ส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา ($\bar{X} = 3.25$, S.D.=0.707) ตามลำดับ

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นตาม เพศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน เกี่ยวกับความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22
ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นตามตัวแปรที่มีระดับ
นัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับความจำเป็นใน
การสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปร	ความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
เพศ	ครูผู้ชาย ($\bar{X}$ =2.23) เห็นด้วยมากกว่าครูผู้หญิง ($\bar{X}$ =2.21)	P<0.01
ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู	ครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี ($\bar{X}$ =2.29) เห็นด้วยมากกว่าครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี ($\bar{X}$ =2.16)	P<0.05
การเป็นครูประจำชั้น	ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น ($\bar{X}$ =2.28) เห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น ($\bar{X}$ =2.19)	P<0.05
จำนวนชั่วโมงสอน	จำนวนชั่วโมงสอนตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป ($\bar{X}$ =2.11) เห็นด้วยมากกว่าครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ ($\bar{X}$ =2.26)	P<0.001

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ครูผู้ชายเห็นความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าครูผู้หญิง (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01) ครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี เห็นความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับชั้นประถมศึกษามากกว่าครูที่เป็นครูประจำชั้น (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูที่มี

จำนวนชั่วโมงสอนตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไปเห็นความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001) และวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง จำนวนชั่วโมงที่สอน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเพศศึกษาตาม เพศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน เกี่ยวกับความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเพศศึกษาตาม เพศ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23
ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครู
ผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตามตัวแปรที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปร		ประเด็นแนวทางการพัฒนา	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
เพศ	ครูผู้ชาย ($\bar{X}$ =3.05) เห็นด้วยมากกว่าครูผู้หญิง ($\bar{X}$ =2.77)	การสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ	P< 0.01
ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู	ครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี ($\bar{X}$ =3.16) เห็นด้วยมากกว่าครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี ($\bar{X}$ =2.98)	การฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ	P< 0.05

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

ตัวแปร		ประเด็นแนวทางการพัฒนา	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ตำแหน่ง	ครูผู้สอน ($\bar{X} = 2.93$) เห็นด้วยมากกว่าผู้บริหาร ($\bar{X} = 2.76$)	การสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ	$P < 0.05$
การเป็นครูประจำชั้น	ครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.22$) เห็นด้วยว่ามากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.18$)	การจัดหาสื่อวิทยุโทรทัศน์ วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	$P < 0.05$
	ครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.26$) เห็นด้วยว่ามากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.24$)	การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา	$P < 0.001$
	ครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.29$) เห็นด้วยว่ามากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.27$)	การจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า	
	ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.05$) เห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.04$)	การสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาด้านแบบที่มีจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา	$P < 0.05$
	ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.32$) เห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.31$)	การอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน	

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

ตัวแปร		ประเด็นแนวทางการพัฒนา	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
	ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น ($\bar{X}$ =3.04) เห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น ($\bar{X}$ =2.98)	การจัดกิจกรรมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา	
	ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น ($\bar{X}$ =3.22) เห็นด้วยมากกว่าครูประจำชั้น ($\bar{X}$ =3.13)	การอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหา	P< 0.001
จำนวนชั่วโมงที่สอน	ครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป ($\bar{X}$ =3.00) เห็นด้วย มากกว่าครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ ($\bar{X}$ =2.93)	การจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา	P< 0.05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ครูผู้ชายเห็นด้วยว่าควรสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะมากกว่าครูผู้หญิง (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01) ครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี เห็นด้วยว่าควรฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ มากกว่าครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูผู้สอนในสถานศึกษาเห็นด้วยว่าควรสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะมากกว่าผู้บริหารในสถานศึกษา (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูประจำชั้นเห็นด้วยว่าควรจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้ามากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูประจำชั้นเห็นว่าควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา และควรจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า มากกว่าครูที่ไม่ได้เป็นครูประจำชั้น

(มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01) ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นด้วยว่าควรสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาด้านแบบที่มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา ควรมีการอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน และควรจัดกิจกรรมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา มากกว่าครูประจำชั้น (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นว่าควรมีการอบรมครูเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านเนื้อหา มากกว่าครูประจำชั้น (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001) ครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป เห็นว่าควรมีการจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา มากกว่าครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) และวุฒิการศึกษาไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ